

Awareness Raising and Training Measures for the Istanbul Protocol in Europe

**Διεθνείς μηχανισμοί και διαδικασίες για την
παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**

[σελίδα σκοπίμως αφημένη κενή]

Για το έργο αυτό έχει δοθεί άδεια από την

[Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/).

Αυτό το πρόγραμμα έχει χρηματοδοτηθεί με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ανακοίνωση αυτή αντανακλά μόνο τις απόψεις του συντάκτη (ες), και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε ενδεχόμενη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

[Σελίδα σκοπίμως αφημένη κενή]

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή	6
2. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από τη διεθνή παρακολούθηση	6
3. Επισκόπηση των πιο σημαντικών διεθνών διαδικασιών	7
3.1 Διαδικασίες υποβολής εκθέσεων	7
3.2 Διαδικασίες υποβολής παραπόνων/ καταγγελιών.....	9
3.3 Διαδικασίες έρευνας.....	11
3.4 Λοιπές διεθνείς διαδικασίες	12

1. Εισαγωγή

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι οι διαφορετικές διατάξεις, που υιοθέτησαν τα κράτη για τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν έχουν νόημα χωρίς ένα ικανό σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης. Από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου μια ποικιλία μηχανισμών συστάθηκαν για να παρέχουν ένα σύστημα ελέγχου και να αναλάβουν δράση σε περίπτωση παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτά τα όργανα και οι διαδικασίες λειτουργούν στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, όπως και περιφερειακοί οργανισμοί για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό Αμερικανικών Πολιτειών, η Αφρικανική Ένωση, κλπ.

Αυτό το σύντομο κεφάλαιο σκιαγραφεί κάποιες εξελίξεις στη διεθνή παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παρέχει μια συνοπτική επισκόπηση των διεθνών διαδικασιών για την παρακολούθηση αυτή. Είναι μέσω αυτού του διπλού πλαισίου, που το σύστημα παρακολούθησης για τα βασανιστήρια και την κακομεταχείριση μπορεί να γίνει περισσότερο κατανοητό.

2. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από τη διεθνή παρακολούθηση

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 65 ετών, ένας εντυπωσιακός αριθμός διεθνών μηχανισμών έχουν συσταθεί ώστε να παρακολουθούν τις υποχρεώσεις των κρατών όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εξέχουσα θέση μεταξύ αυτών των μηχανισμών έχουν τα Ηνωμένα Έθνη, αλλά και οι περιφερειακές οργανώσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών, η Αφρικανική Ένωση, κλπ. Ωστόσο, η εξέλιξη αυτή απέιχε πολύ από το να είναι αυτόματη και εύκολη, και εμφανίζει τα χαρακτηριστικά του ακανόνιστου τρόπου με τον οποίο έλαβε χώρα.

Ο Antonio Cançado Trindade, πρώην πρόεδρος του Παναμερικανικού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επί του παρόντος δικαστής στο Διεθνές Δικαστήριο στη Χάγη, ήδη από το 1987, υποστήριξε ότι η εξέλιξη του διεθνούς ελέγχου συνδεόταν με ορισμένες σημαντικές θεωρητικές εξελίξεις στο διεθνές δίκαιο. Για παράδειγμα, το παραδοσιακό δόγμα της εθνικής δικαιοδοσίας των κρατών κατά τα έτη 1950-1960, έπρεπε να οριοθετηθεί ώστε να εκτελεστεί ο εξωτερικός έλεγχος από διάφορες επιτροπές. Διάφοροι παράγοντες συνέβαλαν στη διάβρωση του δόγματος αυτού. Πρώτα απ' όλα, σε ένα θεωρητικό επίπεδο, αποδείχθηκε σημαντικό ότι τα κράτη χαρακτήριζαν τους διεθνείς μηχανισμούς ως επικουρικούς των εθνικών μηχανισμών, το οποίο φυσικά υπονοούσε ότι η πρωτοκαθεδρία της εποπτείας παρέμενε σε εθνικό επίπεδο. Δεύτερον, διάφορες δικαστικές τεχνικές αναπτύχθηκαν για να

παρέχουν κάποια συγκεκριμένη ευελιξία στα κράτη προτού να πρέπει να αυτό-υποβληθούν σε διεθνή έλεγχο, π.χ. προαιρετικές διαδικασίες παραπόνων, υποτιμητικές ρήτρες, κλπ. Η μείωση της σημασίας αυτού του δόγματος των κρατών πήγε συμβάδιζε με δύο παρόμοιες εξελίξεις στο διεθνές δίκαιο, δηλαδή μιας αυξανόμενης δυνατότητας των ιδιωτών να συμμετέχουν σε διεθνείς διαδικασίες παρακολούθησης και του αυξανόμενου δυναμισμού των διεθνών οργανισμών να αναλάβουν οι ίδιοι δράσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων .

Πολλές από αυτές τις εξελίξεις είχαν ενθαρρυνθεί από δύο σημαντικές πολιτικές εξελίξεις: πρώτον, η εποχή της αποαποικιοποίησης στη δεκαετία του 1960 οδήγησε τις νέες ανεξάρτητες χώρες να επαναβεβαιώσουν την εθνική τους κυριαρχία, συμπεριλαμβανομένης και της κυριαρχίας επί θεμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεύτερον, το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και η πτώση του τείχους του Βερολίνου το 1989 άνοιξε νέο χώρο για αμοιβαία συνεργασία και έλεγχο στη σφαίρα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είναι επομένως σαφές ότι το σημερινό σύστημα διεθνούς ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι αποτέλεσμα τόσο θεωρητικών όσο και πολιτικών εξελίξεων, που απεικονίζουν τη μόνιμη ένταση μεταξύ εθνικών και υπερεθνικών συμφερόντων.

3. Σύντομη επισκόπηση των διεθνών διαδικασιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Οποιοσδήποτε κοιτάζει τα οργανογράμματα των Ηνωμένων Εθνών ή περιφερειακών οργανισμών για τον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διατρέχει τον κίνδυνο να μείνει με μια αίσθηση απορίας, και ενδεχομένως σύγχυσης. Αυτά τα διαγράμματα μοιάζουν με ένα λαβύρινθο θεσμών και διαδικασιών παρά μιας παροχής διαφανούς δόμησης.

Οι ακόλουθοι παράγραφοι δίνουν μια γρήγορη επισκόπηση των τριών σημαντικότερων τύπων διεθνών διαδικασιών για την παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θα πρέπει να παρέχουν πληρέστερη καθοδήγηση για όποιον ενδιαφέρεται για τον διεθνή αγώνα κατά των βασανιστηρίων και τοποθετεί τα διάφορα μέρη του Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης στο πλαίσιο αυτό.

3.1 Διαδικασίες υποβολής εκθέσεων

Η νομική βάση αυτών των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων μπορεί να βρεθεί σε μια σειρά σημαντικών συμβάσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, η οποία απεικονίζει ότι οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα των αστικών, πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και συλλογικών δικαιωμάτων,

συμπεριλαμβανομένων των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης:

- τη Διεθνή Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων, (http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?mtdsg_no=IV-2&chapter=4&lang=en)
- το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, (<http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4bd686e52> , http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?mtdsg_no=IV-12&chapter=4&lang=en)
- το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, (http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26231&Itemid=33)
- η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών, (<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>)
- η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, (<http://old.law.uoa.gr/crime-research/vasanoi.pdf> , http://untreaty.un.org/cod/avl/pdf/ha/catcidtp/catcidtp_e.pdf)
- η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, (http://www.unicef.org/magic/media/documents/CRC_greek_language_version.pdf , <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>)
- η Διεθνής Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών Εργαζομένων και των Μελών των Οικογενειών τους, και (http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?mtdsg_no=IV-13&chapter=4&lang=en)
- η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. (http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=46&Itemid=33)

Οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων απαιτούν από τα συμβαλλόμενα μέρη να υποβάλουν εκθέσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα τους, με άλλα λόγια, να δίνουν μια γενική εικόνα για το πώς τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν εφαρμοστεί, προωθηθεί και να προστατευθεί. Αυτού του είδους οι διαδικασίες μπορούν να θεωρηθούν ως «τακτικό» ή «κανονικό» σύστημα στον διεθνή έλεγχο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς η υποβολή εκθέσεων είναι μέρος όλων σχεδόν των σημαντικών διεθνών συμβάσεων.

- » Διαβάστε Αρθ. 9 και Αρθ. 15
- » Διαβάστε Αρθ. 40
- » Διαβάστε Αρθ. 16
- » Διαβάστε Αρθ. 18
- » Διαβάστε Αρθ. 19
- » Διαβάστε Αρθ. 44

Εδώ βρίσκεται η δύναμη των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων: παρέχουν στα διεθνή όργανα παρακολούθησης μια περιοδική επισκόπηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κράτη μέλη των διαφορετικών συνθηκών. Με τον τρόπο αυτό, επιτρέπουν στα όργανα παρακολούθησης να εγείρουν κρίσιμα ερωτήματα κατά την επόμενη συνεδρίαση όπου τα κράτη θα πρέπει να παρουσιάσουν την εθνική έκθεσή τους, και να ξεκινήσουν τον λεγόμενο «εποικοδομητικό διάλογο», μεταξύ των οργάνων παρακολούθησης και το κράτος.

Ωστόσο, οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων έχουν επίσης αδυναμίες. Η πιο σημαντική είναι ότι τα συμπεράσματα και οι συστάσεις που εκδίδονται από τα όργανα παρακολούθησης δεν είναι δεσμευτικές για τα κράτη, τουλάχιστον όχι από νομικής άποψης. Ένα άλλο πρόβλημα είναι οι καθυστερήσεις με τις οποίες κάποιες εκθέσεις κρατών υποβάλλονται, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στην παράξενη κατάσταση, όπου ο οργανισμός παρακολούθησης προβαίνει σε διάλογο με το κράτος, με βάση πολύ ξεπερασμένες πληροφορίες.

3.2 Διαδικασίες υποβολής καταγγελιών

Οι διαδικασίες υποβολής καταγγελιών συνιστούν ένα δεύτερο τύπο διεθνούς παρακολούθησης. Επιτρέπουν σε περιπτώσεις παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων την αναφορά σε διεθνείς οργανισμούς παρακολούθησης. Καταγγελίες μπορούν να υποβληθούν από κράτη κατά άλλων κρατών («διακρατικές καταγγελίες»), καθώς και από μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων κατά των κρατών («ατομικές καταγγελίες»).

Δεν περιέχουν όλες οι συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα κάποια διαδικασία καταγγελιών. Στο πλαίσιο του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, π.χ., μόνο πέντε από τις κυριότερες συμβάσεις προβλέπουν τη δυνατότητα των ιδιωτών να υποβάλλουν καταγγελίες κατά του Συμβαλλόμενου Κράτους:

- η Διεθνής Σύμβαση για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων,(<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CERD.aspx>)
- το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (σε προαιρετικό πρωτόκολλο),(<http://www.hrweb.org/legal/cpr-prot.html> , <http://www.nis.gr/npimages/docs/2462-97.pdf>)
- η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας,(<http://old.law.uoa.gr/crime-research/vasanoi.pdf> , http://untreaty.un.org/cod/avl/pdf/ha/catcidtp/catcidtp_e.pdf)
- η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών, και(

» Δείτε Αρθ. 11 – Αρθ. 16

» Για περισσότερες λεπτομέρειες, διαβάστε το κείμενο του προαιρετικού πρωτοκόλλου

» Διαβάστε Αρθ. 20-23

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>)

- η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.
(http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=46&Itemid=33)

Στην πράξη, αυτές οι διαδικασίες υποβολής παραπόνων επικεντρώνονται κυρίως επί αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, και τα βασανιστήρια και η κακομεταχείριση είναι μεταξύ τους. Το Προαιρετικό που ιδρύει έναν ανεξάρτητο μηχανισμό καταγγελιών για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα υιοθετήθηκε το 2008, αλλά δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ. Ούτε και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού προβλέπει μια διαδικασία καταγγελιών.

Εκτός από το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, ορισμένες μεγάλες συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε περιφερειακό πλαίσιο παρέχουν διαδικασίες υποβολής καταγγελιών:

- η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,
- η Αμερικανική Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και
- *Ο Αφρικανικός χάρτης δικαιωμάτων των Ανθρώπων και των Λαών (The African Charter on Human and People's Rights)*

Σε σύγκριση με τις διαδικασίες υποβολής εκθέσεων, οι διαδικασίες υποβολής παραπόνων παραμένουν μια εξαίρεση στον διεθνή αγώνα κατά των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένας από τους λόγους είναι ότι τείνουν να είναι προαιρετικές, πράγμα που σημαίνει ότι απαιτείται μια επιπρόσθετη αναγνώριση από τα κράτη (όπως μια ειδική δήλωση ή ακόμα και επικύρωση). Μια αξιοσημείωτη εξαίρεση είναι η ατομική διαδικασία καταγγελίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, η οποία δεν είναι πλέον μια προαιρετική διαδικασία, αλλά μια υποχρεωτική για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Στην περίπτωση των προαιρετικών διαδικασιών καταγγελίας, είναι σαφές ότι τα κράτη διατηρούν το δικαίωμα να μην τις δεχτούν και, επομένως, να εμποδίσουν ιδιώτες και ομάδες από το να υποβάλλουν παραπόνα στο όργανο ελέγχου. Μια άλλη αδυναμία των μεμονωμένων διαδικασιών καταγγελίας είναι ότι μπορεί να πάρει πολύ καιρό προτού να καταλήξουν σε ένα συμπέρασμα ή μια απόφαση. Διαδικασίες που διαρκούν 3 έως 5 χρόνια, πέραν από μακροχρόνιες εθνικές διαδικασίες, δεν αποτελούν εξαίρεση.

Ωστόσο, πρέπει να είναι σαφές ότι οι διαδικασίες υποβολής καταγγελιών, ιδίως εκείνες που επιτρέπουν σε ιδιώτες να φέρει τα παράπονα τους σε έναν διεθνή οργανισμό, έχουν ως αποτέλεσμα πολύ συγκεκριμένες αποφάσεις που μπορεί να έχουν εκτεταμένες συνέπειες για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κράτη. Σίγουρα οι δικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού

» Διαβάστε Αρθ. 34

» Διαβάστε Αρθ. 44

» Διαβάστε Αρθ. 55

Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Παναμερικανικού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρακολουθούνται και διαβάζονται με μεγάλο ενδιαφέρον από τους επαγγελματίες νομικούς και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο.

3.3 Διαδικασίες έρευνας

Μια τρίτη μορφή της διεθνούς παρακολούθησης μπορεί να συνοψιστεί υπό τον τίτλο «διαδικασίες έρευνας». Με τη στενή έννοια, ο όρος αυτός ισχύει μόνο για περιορισμένο αριθμό επιτροπών (*μέρη Συνθήκης-treaty bodies*) οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν τα συμβαλλόμενα κράτη όπου υπάρχουν ενδείξεις για σοβαρές παραβιάσεις της Συνθήκης. Ειδικότερα, η Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων και η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών των Ηνωμένων Εθνών δύναται, με δική της πρωτοβουλία, να αρχίσει έρευνες εάν έχει λάβει πληροφορίες σχετικά με σοβαρές ή συστηματικές παραβιάσεις. Το ίδιο ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων, ένα εποπτικό του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Πιο σημαντικές, ωστόσο, είναι οι λεγόμενες Ειδικές Διαδικασίες, οι οποίες μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι συνιστούν διαδικασίες έρευνας. Ορισμένες από τις διαδικασίες αυτές εστιάζουν σε διαφορετικές μορφές παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια συγκεκριμένη χώρα («Συγκεκριμένες διαδικασίες ανά χώρα»), άλλες εστιάζουν σε συγκεκριμένους τύπους παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο («θεματικές διαδικασίες»). Ορισμένες διαδικασίες είναι δημόσιες, άλλες είναι εμπιστευτικές. Υπάρχουν επίσης διαφορές ως προς τη δομή: μπορεί κανείς να διακρίνει ομάδες εργασίας, ειδικούς εισηγητές, ειδικούς αντιπροσώπους και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Αν και υπάρχουν πολλές διαφορές εντός αυτών των διαδικασιών, έχουν όλες ένα κοινό χαρακτηριστικό: όλες στοχεύουν σε γρήγορες αντιδράσεις (μέσω τηλεφώνου, φαξ, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή αιφνιδιαστικών επισκέψεων) για τα επείγοντα προβλήματα, όταν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι πιθανό να συμβούν, και σε ορισμένες περιπτώσεις καθιερώνουν μια προληπτική προσέγγιση για να εμποδίσουν παραβιάσεις να λάβουν χώρα. Στον τομέα των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης πρέπει να εκτιμηθεί ο σημαντικός ρόλος του Ειδικού Εισηγητή του ΟΗΕ για τα βασανιστήρια.

Ακριβώς αυτή η ευελιξία της εξουσιοδότησής τους και των κανόνων λειτουργίας τους, αποτελεί την κύρια δύναμη αυτών των διαδικασιών έρευνας. Η ευελιξία αυτή, τους επιτρέπει να προσαρμόσουν τις μεθόδους εργασίας τους σε πολύ συγκεκριμένα και επείγοντα προβλήματα με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι. Επιπλέον, καμία προηγούμενη επικύρωση ή έγκριση από τα κράτη είναι απαραίτητη, δεδομένου ότι οι Ειδικές Διαδικασίες έχουν εξουσιοδότηση που καλύπτει όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών ή τα αντίστοιχα περιφερειακά συστήματα, όπως τον Οργανισμό Αμερικανικών Κρατών ή της Αφρικανικής Ένωσης (Organisation of American States or the African Unity.)

Παρ' όλα αυτά, οι διαδικασίες ερευνών έχουν επίσης αδυναμίες. Μερικές μπορεί τεθούν σε λειτουργία εάν έχουν μια πρόσκληση από τα ενδιαφερόμενα κράτη, προκειμένου να διεξάγουν τις έρευνές τους. Επιπλέον, οι διαδικασίες έρευνας συχνά περιορίζονται από έλλειψη πόρων και μερικές φορές από σοβαρές πολιτικές πιέσεις από τα κράτη, καθώς και από τον κύριο οργανισμό στον οποίο ανήκουν.

3.4 Λοιπές διεθνείς διαδικασίες

Οι προαναφερθείσες διαδικασίες σχεδιάστηκαν κατά τις τελευταίες δεκαετίες για να παρακολουθούν τις υποχρεώσεις των κρατών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πιο πρόσφατα, τα τελευταία είκοσι χρόνια, μια σειρά από ενδιαφέρουσες εξελίξεις έχουν λάβει χώρα για να επισημάνουν επίσης, την ευθύνη των ιδιωτών έναντι αυτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το καλύτερο παράδειγμα στον διεθνή αγώνα κατά των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η δημιουργία των δύο διεθνών ad-hoc δικαστηρίων, συγκεκριμένα αυτών για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY-ΔΠΔΓ) και τη Ρουάντα (ICTR- Διεθνές ποινικό δικαστήριο για την Ρουάντα). Και τα δύο μπορούν να θεωρηθούν ως οι προκάτοχοι του μόνιμου Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ).

Το δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία και το δικαστήριο για τη Ρουάντα βρίσκουν τη νομική τους βάση σε δύο ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις αρχές του 1990, ακολουθούμενα των πολέμων στην πρώην Γιουγκοσλαβία και τη γενοκτονία στη Ρουάντα. Το ΔΠΔ ιδρύθηκε με το Καταστατικό της Ρώμης το 1998. Ο στόχος αυτών των διαδικασιών έγκειται στην κράτηση μεμονωμένων δραστών που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τα εγκλήματα πολέμου, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας ή γενοκτονίας.

Η δύναμή τους βρίσκεται φυσικά, στην δικαιοδοτική τους αρμοδιότητα να αποφαινούνται σχετικά με την ευθύνη ενός ατόμου για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να μειώνουν έτσι την ατιμωρησία.

Η αδυναμία τους είναι ότι μπορούν λάβουν υπόψη μόνο ένα περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων και ότι η ποινική διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολύ καιρό.

- » Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΔΠΔΓ (ICTY), επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.icty.org
- » »Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.unictt.org για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Διεθνές ποινικό δικαστήριο για την Ρουάντα(ICTR)
- » Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΔΠΔ μπορούν να βρεθούν στο κεφάλαιο 6